

USTAWA

z dnia 23 sierpnia 2001 r.

o środkach żywienia zwierząt.

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady wytwarzania i stosowania następujących środków żywienia zwierząt: pasz, dodatków paszowych i premiksów oraz obrotu nimi,
- 2) zasady sprawowania nadzoru przez Inspekcję Weterynaryjną i Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie, o którym mowa w pkt 1,
- 3) wymagania co do jakości środków żywienia zwierząt w zakresie, o którym mowa w pkt 1.

2. Ustawa nie narusza przepisów dotyczących organizmów genetycznie zmodyfikowanych, zwanych dalej „GMO”, w tym zwłaszcza przepisów o wprowadzaniu do obrotu produktów GMO oraz ich oznakowaniu.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) środki żywienia zwierząt — pasze, dodatki paszowe i premiksy,
- 2) pasze — materiały paszowe i mieszanki paszowe,
- 3) materiały paszowe — produkty pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego w stanie naturalnym, świeże lub konserwowane albo przetworzone, oraz inne substancje organiczne, a także substancje nieorganiczne, przeznaczone do bezpośredniego żywienia zwierząt lub do sporządzania mieszanek paszowych albo premiksów,
- 4) dodatki paszowe — substancje przetworzone lub nieprzetworzone oraz ich mieszaniny dodawane do pasz w celu:

- a) poprawy cech materiałów paszowych, mieszanek paszowych lub środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
 - b) zaspokojenia potrzeb żywieniowych zwierząt lub poprawienia cech użytkowych zwierząt w wyniku wpływu na florę żołądkowo-jelitową lub na strawność paszy,
 - c) wprowadzenia składników pokarmowych umożliwiających osiągnięcie szczególnych celów żywieniowych lub zaspokojenie szczególnych potrzeb żywieniowych w danym okresie,
 - d) zapobiegania szkodliwemu wpływowi odchodów zwierzęcych na środowisko lub zmniejszenia tego wpływu,
- 5) premiks — mieszanie dodatków paszowych lub mieszanie jednego lub więcej dodatków paszowych z materiałem paszowym, przeznaczoną do wytwarzania pasz,
- 6) mieszanki paszowe — mieszaniny:
- a) materiałów paszowych bez zawartości albo z zawartością dodatku paszowego lub premiksu,
 - b) materiału paszowego z dodatkiem paszowym lub premiksem,
- 7) mieszanka paszowa pełnoporcjowa — mieszankę paszową przeznaczoną do bezpośredniego żywienia zwierząt, o składzie wystarczającym do zapewnienia składników pokarmowych niezbędnych do zaspokojenia dziennych potrzeb żywieniowych zwierząt danego gatunku, w określonym wieku lub użytkowanych w określony sposób,
- 8) mieszanka paszowa uzupełniająca — mieszankę paszową przeznaczoną do stosowania wraz z innymi paszami, zawierającą składniki pokarmowe lub dodatki paszowe w ilości mniejszej lub większej niż wymagana w odniesieniu do mieszanki paszowej pełnoporcjowej,
- 9) mieszanka paszowa dietetyczna — mieszankę paszową zaspokajającą szczególne potrzeby żywieniowe, która ze względu na specjalny skład fizykochemiczny lub sposób przygotowania różni się od powszechnie stosowanych mieszanek paszowych i przeznaczona jest dla zwierząt:
- a) u których procesy trawienia i metabolizmu są tymczasowo zakłócone lub uległy nieodwracalnym zmianom,
 - b) dla których ze względu na stan fizjologiczny wskazane jest kontrolowanie spożycia określonych substancji w paszach,
- 10) jakość środka żywienia zwierząt — ogół cech i kryteriów, za pomocą których charakteryzuje się środki żywienia zwierząt pod względem ich wartości odżywczej, właściwości organoleptycznych, mikrobiologicznych, fizykochemicznych, składu, wytwarzania, opakowania, prezentacji i oznakowania oraz prawidłowości procesów technologicznych wpływających na bezpieczeństwo zdrowienia zwierząt, ludzi i środowiska, wartość pokarmową, a także prawidłowości obrotu,
- 11) seria — określoną ilość środka żywienia zwierząt wytworzoną w czasie zmiany produkcyjnej według tej samej receptury,
- 12) obrót — przechowywanie w celu sprzedaży, oferowanie do sprzedaży, sprzedaż i inną odpłatną lub nieodpłatną formę zbycia,
- 13) okres karencji — minimalny czas, jaki powinien upłynąć od dnia zakończenia karmienia zwierząt paszami zawierającymi określone dodatki paszowe do dnia uboju tych zwierząt lub wytworzenia środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego o wymaganych cechach jakościowych,
- 14) substancje niepożądane — substancje lub produkty, które mogą niekorzystnie wpływać na zdrowie i cechy użytkowe zwierząt lub obniżać jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
- 15) okres trwałości — oznaczony okres od daty wytworzenia, w czasie którego prawidłowo przechowywane środki żywienia zwierząt zachowują wymagane właściwości jakościowe,
- 16) zwierzęta — zwierzęta gospodarskie, zwierzęta domowe oraz inne zwierzęta karmione paszami,
- 17) zwierzęta gospodarskie — zwierzęta utrzymywane przez ludzi w celu pozyskania surowców zwierzęcych oraz konie,
- 18) zwierzęta domowe — zwierzęta utrzymywane przez ludzi nie w celu pozyskania surowców zwierzęcych.
- Art. 3.** Środki żywienia zwierząt powinny być właściwej jakości, dostosowane do potrzeb żywieniowych zwierząt, dla których są przeznaczone, i nie mogą szkodliwie wpływać na zdrowie zwierząt, jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego i środowisko.
- Art. 4.** 1. Zabrania się wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt:
- 1) substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym,
 - 2) substancji szkodliwie wpływających na zdrowie zwierząt, jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego i środowisko,
 - 3) w wypadku zwierząt gospodarskich — materiałów paszowych zawierających źródło białka, pochodzące z tkanek zwierząt, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 2,
 - 4) pasz zawierających substancje niepożądane w ilości przekraczającej dopuszczalną ich zawartość,
 - 5) pasz zepsutych, w szczególności o zmienionym smaku, zapachu i wyglądzie, w wyniku procesów fermentacyjnych, gnilnych i innych, spowodowanych działaniem drobnoustrojów, grzybów, roztoczy, temperatury, światła, wilgotności i upływem czasu.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz substancji, o których mowa w ust. 1 pkt 2,
 - 2) wykaz materiałów paszowych pochodzących z tkanek zwierząt, które mogą być stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich,
 - 3) dopuszczalne zawartości substancji niepożądanych w paszach
- mając na względzie ochronę zdrowia ludzi i zwierząt, ochronę środowiska oraz właściwą jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

Art. 5. Działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt powinna być prowadzona w specjalnie do tego celu przystosowanych pomieszczeniach.

Art. 6. 1. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania:

- 1) dodatków paszowych z grup:
 - a) antybiotyków,
 - b) kokcydiostatyków i innych środków farmaceutycznych,
 - c) stymulatorów wzrostu,
 - d) witamin i innych chemicznie zdefiniowanych substancji o podobnym działaniu,
 - e) pierwiastków śladowych,
 - f) karotenoidów i ksantofili,
 - g) enzymów,
 - h) mikroorganizmów,
 - i) przeciwutleniaczy, dla których jest określona maksymalna zawartość w mieszankach paszowych pełnoporcjowych,
- 2) dodatków paszowych innych niż określone w pkt 1, dla których została ustalona ich maksymalna zawartość w mieszankach paszowych pełnoporcjowych,
- 3) materiałów paszowych:
 - a) białka uzyskiwanego z mikroorganizmów należących do grupy bakterii, drożdży, glonów i grzybów, z wyjątkiem drożdży hodowanych na substancjach pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego,
 - b) produktów ubocznych uzyskiwanych w procesie wytwarzania aminokwasów w drodze fermentacji,
 - c) aminokwasów i ich soli,
 - d) hydroksyanalogów aminokwasów,
- 4) premiksów zawierających dodatki paszowe, o których mowa w pkt 1,

5) mieszanek paszowych zawierających premiksy, o których mowa w pkt 4,

6) mieszanek paszowych z materiałów paszowych zawierających substancje niepożądane w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość

— jest obowiązany zapewnić spełnianie wymagań technicznych i organizacyjnych przewidzianych dla określonego rodzaju i zakresu prowadzonej działalności.

2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, w zakresie spełniania wymagań technicznych i organizacyjnych jest obowiązany w szczególności:

- 1) wdrożyć system wewnętrznej kontroli jakości wytwarzanych środków żywienia zwierząt, obejmujący zwłaszcza:
 - a) częstotliwość i sposób pobierania próbek do badań w miejscach, w których może nastąpić pogorszenie jakości produktów,
 - b) metody badań,
 - c) sposób postępowania z produktami niespełniającymi wymagań jakościowych,
- 2) dysponować planem zakładu, obejmującym w szczególności pomieszczenia produkcyjne, magazynowe, socjalne i sanitarne, z zaznaczeniem:
 - a) linii technologicznej wraz z miejscami, o których mowa w pkt 1 lit. a),
 - b) dróg przemieszczania środków żywienia zwierząt,
 - c) stanowisk pracy,
- 3) wyznaczyć osobę odpowiedzialną za kontrolę jakości wytwarzanych środków żywienia zwierząt,
- 4) określić zakres obowiązków pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy związanych z procesem technologicznym,
- 5) prowadzić działalność przy użyciu urządzeń, których konstrukcja i rozmieszczenie:
 - a) uniemożliwią zanieczyszczenie środków żywienia zwierząt,
 - b) uniemożliwią zmianę kolejności lub pominięcie określonego etapu cyklu produkcyjnego,
 - c) umożliwią ich czyszczenie po zakończeniu produkcji każdego asortymentu,
- 6) zapewnić, aby procesem produkcji kierowała osoba posiadająca kwalifikacje, o których mowa w art. 7,
- 7) prowadzić spis wytwarzanych środków żywienia zwierząt.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania techniczne i organizacyjne, o których mowa w ust. 2,

dotyczące wytwarzania środków żywienia zwierząt, o których mowa w ust. 1, w zależności od rodzaju i zakresu prowadzonej działalności.

Art. 7. W ramach prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 6 ust. 1:

- 1) w zakresie wytwarzania dodatków paszowych i premiksów procesem produkcji powinna kierować osoba, która:
 - a) ukończyła studia wyższe na jednym z kierunków: biologia, biotechnologia, chemia, farmacja, inżynieria chemiczna i procesowa, rolnictwo, technologia żywności i żywienie człowieka, weterynaria, zootechnika lub na kierunku lekarskim,
 - b) ma co najmniej 3-letni staż pracy w zakresie wytwarzania dodatków paszowych lub środków farmaceutycznych,
- 2) w zakresie wytwarzania pasz procesem produkcji powinna kierować osoba, która:
 - a) ukończyła studia wyższe na jednym z kierunków, o których mowa w pkt 1 lit. a), i ma co najmniej 2-letni staż pracy w zakresie wytwarzania pasz lub
 - b) posiada średnie wykształcenie rolnicze, weterynaryjne lub o kierunku: technologia żywności oraz ma co najmniej 3-letni staż pracy w zakresie wytwarzania pasz.

Art. 8. W spisie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 7, określa się:

- 1) w zakresie wytwarzania dodatków paszowych lub materiałów paszowych:
 - a) rodzaj i ilość wytworzonych dodatków paszowych lub materiałów paszowych,
 - b) datę wytworzenia i numer serii,
 - c) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby podmiotu, do którego zostały przekazane dodatki paszowe lub materiały paszowe,
- 2) w zakresie wytwarzania premiksów:
 - a) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wytwórcy dodatku paszowego użytego w procesie wytwarzania premiksu lub przedsiębiorcy, od którego nabywany jest ten dodatek, jeżeli nie został on nabyty od jego wytwórcy,
 - b) rodzaj i ilość dodatków paszowych użytych w procesie wytwarzania premiksów oraz datę ich wytworzenia i numer serii,
 - c) rodzaj, ilość, datę wytworzenia i numer serii wytworzonego premiksu oraz datę jego wytworzenia,
 - d) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wytwórcy mieszanki paszowej lub podmiotu wprowadzającego do obrotu, do którego premiks został przekazany,

- e) rodzaj, ilość, numer serii i datę wytworzenia premiksu oraz datę przekazania go do odbiorcy,
- 3) w zakresie wytwarzania mieszanek paszowych z udziałem premiksów:
 - a) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wytwórcy premiksu użytego w procesie wytwarzania mieszanki paszowej lub przedsiębiorcy, od którego został nabyty ten premiks, jeżeli nie został on nabyty od jego wytwórcy,
 - b) rodzaj i ilość premiksów użytych w procesie wytwarzania mieszanki paszowej oraz datę ich wytworzenia i numer serii,
 - c) rodzaj, ilość i numer serii wytworzonej mieszanki paszowej oraz datę jej wytworzenia,
 - 4) w zakresie wytwarzania mieszanek paszowych z materiałów paszowych zawierających substancje niepożądane w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość:
 - a) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wytwórcy materiału paszowego zawierającego substancje niepożądane w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość, użytego w procesie wytwarzania mieszanki paszowej, lub przedsiębiorcy, od którego nabywany jest ten materiał paszowy, jeżeli nie został on nabyty od jego wytwórcy,
 - b) rodzaj, ilość, datę wytworzenia, numer serii i datę dostarczenia materiału paszowego, o którym mowa w lit. a), użytego w procesie wytwarzania mieszanki paszowej,
 - c) rodzaj oraz ilość substancji niepożądanych w materiałach paszowych, o których mowa w lit. a),
 - d) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wytwórcy premiksu użytego w procesie wytwarzania mieszanki paszowej lub przedsiębiorcy, od którego został nabyty ten premiks, jeżeli nie został on nabyty od jego wytwórcy,
 - e) rodzaj, ilość i numer serii wytworzonej mieszanki paszowej oraz datę jej wytworzenia.

Art. 9. Środki żywienia zwierząt przechowuje się w specjalnie do tego celu przeznaczonych pomieszczeniach lub zbiornikach.

Art. 10. 1. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt jest obowiązany do:

- 1) pobierania próbek do badań z każdej serii wytworzonego środka żywienia zwierząt, zwanych dalej „próbkami archiwalnymi”,
- 2) przechowywania próbek archiwalnych co najmniej do dnia, w którym upływa okres trwałości środka żywienia zwierząt,
- 3) udostępniania próbek archiwalnych na każde żądanie organów sprawujących nadzór nad wytwarza-

niem i stosowaniem środków żywienia zwierząt oraz obrotem nimi.

2. Próbkki archiwalne powinny być umieszczone w zabezpieczonym opakowaniu, oznakowanym w sposób umożliwiający ich identyfikację i przechowywane w warunkach uniemożliwiających wystąpienie zmian w ich składzie i właściwościach.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady pobierania, znakowania i przechowywania próbek archiwalnych, mając na względzie:

- 1) rodzaj środka żywienia zwierząt,
- 2) zapewnienie, aby pobierana próbka była reprezentatywna dla serii środka żywienia zwierząt,
- 3) możliwość właściwego przeprowadzenia badań jakościowych próbek archiwalnych przez organy sprawujące nadzór nad wytwarzaniem i stosowaniem środków żywienia zwierząt oraz obrotem nimi.

Art. 11. Przepisy art. 5—7, art. 8 pkt 3 i art. 9 stosuje się odpowiednio do wytwarzania nieprzeznaczonych do obrotu mieszanek paszowych, składających się z materiałów paszowych zawierających substancje niepożądane w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość.

Art. 12. 1. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania:

- 1) dodatków paszowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1,
- 2) materiałów paszowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3,
- 3) premiksów zawierających dodatki paszowe z grup:
 - a) antybiotyków,
 - b) kokcydiostatyków i innych środków farmaceutycznych,
 - c) stymulatorów wzrostu,
 - d) witamin A lub D i innych chemicznie zdefiniowanych substancji o podobnym działaniu,
 - e) pierwiastków śladowych — miedzi lub selenu,
- 4) mieszanek paszowych zawierających premiksy, o których mowa w pkt 3 lit. a)—c),
- 5) mieszanek paszowych otrzymanych z materiałów paszowych zawierających substancje niepożądane w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość

— wymaga zezwolenia wydanego w drodze decyzji administracyjnej przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

2. Wytwarzanie mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu z materiałów paszowych zawierają-

cych substancje niepożądane w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość wymaga zezwolenia wydanego w drodze decyzji administracyjnej przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

Art. 13. Zezwolenia, o których mowa w art. 12, wydaje się po stwierdzeniu, że wnioskodawca spełnia warunki weterynaryjne, o których mowa w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, a także po uzyskaniu pozytywnej opinii wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, że wnioskodawca spełnia wymagania techniczne i organizacyjne obowiązujące w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt.

Art. 14. 1. Wnioskodawca celem uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 12, składa wniosek do właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

2. Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wniosek do właściwego wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

3. Wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych obowiązany jest wyrazić opinię, o której mowa w art. 13, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia wystąpienia powiatowego lekarza weterynarii.

Art. 15. 1. Wniosek o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1, poza wymaganiami określonymi w przepisach o działalności gospodarczej, powinien zawierać:

- 1) określenie zakresu wykonywanej działalności gospodarczej z podaniem rodzaju środków żywienia zwierząt,
- 2) wskazanie miejsca wytwarzania środków żywienia zwierząt.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- 1) dokumentację dotyczącą wewnętrznego systemu kontroli jakości, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1,
- 2) dokumenty, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 i 4,
- 3) dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganych kwalifikacji zawodowych przez osoby, o których mowa w art. 7.

Art. 16. 1. Wniosek o wydanie zezwolenia na wytwarzanie mieszanek paszowych, o których mowa w art. 12 ust. 2, powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wnioskodawcy,
- 2) określenie rodzaju mieszanek paszowych,
- 3) wskazanie miejsca wytwarzania mieszanek paszowych.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- 1) dokumentację dotyczącą wewnętrznego systemu kontroli jakości, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1,
- 2) dokumenty, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 i 4,
- 3) dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganych kwalifikacji zawodowych przez osoby, o których mowa w art. 7 pkt 2.

Art. 17. 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 12, zawierają w szczególności:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wytwórcy,
- 2) określenie zakresu wykonywanej działalności gospodarczej z podaniem materiałów paszowych, dodatków paszowych, premiksów lub mieszanek paszowych,
- 3) określenie miejsca prowadzenia działalności.

2. Zezwolenie wydaje się niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku.

3. Powiatowy lekarz weterynarii odmawia wydania zezwolenia, w drodze decyzji administracyjnej, jeżeli wnioskodawca nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 13.

Art. 18. Zezwolenia, o których mowa w art. 12, mogą być cofnięte przez powiatowego lekarza weterynarii, z własnej inicjatywy lub na wniosek wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, jeżeli wytwarzanie środków żywienia zwierząt odbywa się niezgodnie z przepisami prawa.

Art. 19. 1. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania:

- 1) dodatków paszowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2,
- 2) premiksów zawierających:
 - a) witaminy i chemicznie zdefiniowane substancje o podobnym działaniu, inne niż witaminy A i D,
 - b) pierwiastki śladowe inne niż miedź i selen,
 - c) karotenoidy i ksantofile,
 - d) enzymy,
 - e) mikroorganizmy,
 - f) przeciwutleniacze, dla których została ustalona maksymalna zawartość w mieszankach paszowych pełnoporcjowych,
- 3) mieszanek paszowych z udziałem premiksów zawierających:
 - a) witaminy i inne chemicznie zdefiniowane substancje o podobnym działaniu,

- b) pierwiastki śladowe,
- c) karotenoidy i ksantofile,
- d) enzymy,
- e) mikroorganizmy,
- f) przeciwutleniacze, dla których została ustalona maksymalna zawartość w mieszankach paszowych pełnoporcjowych,
- g) substancje, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. a)—c)

— jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu zamiaru jej rozpoczęcia do właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, dokonywane jest w terminie co najmniej 7 dni przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres zgłaszającego,
- 2) określenie przedmiotu działalności gospodarczej z podaniem rodzaju wytwarzanych środków żywienia zwierząt,
- 3) wskazanie miejsca wytwarzania środków żywienia zwierząt.

4. Zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1, należy zgłosić powiatowemu lekarzowi weterynarii w terminie 7 dni od dnia jej zaprzestania.

5. Powiatowy lekarz weterynarii, który przyjął zgłoszenia o rozpoczęciu lub zaprzestaniu działalności, o których mowa w ust. 1 i 4, przekazuje te zgłoszenia do właściwego terenowo wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

Art. 20. 1. Wytworzone i wprowadzone do obrotu pasze nie mogą zawierać w nadmiarze wody, substancji wiążących, zanieczyszczeń roślinnych oraz zanieczyszczeń mineralnych.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, dopuszcza się wprowadzanie do obrotu mieszanek paszowych wytworzonych z materiałów paszowych zawierających substancje niepożądane w ilości przekraczającej ich dopuszczalną zawartość, określoną na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 3, o ile łączna zawartość substancji niepożądanych w wytworzonej mieszance nie będzie przekraczała ich dopuszczalnej zawartości.

3. Zabrania się wytwarzania mieszanek paszowych z następujących materiałów paszowych:

- 1) orzechów ziemnych, kopry, rdzenia palmowego, nasion bawełny, bobassu, kukurydzy oraz produktów powstałych w wyniku ich przetworzenia, zawierających aflatoksynę B₁ w ilości większej niż 0,2 mg w 1 kg tych materiałów paszowych,

- 2) fosforanów zawierających w 1 kg:
 - a) więcej niż 10 mg kadmu,
 - b) więcej niż 20 mg arsenu,
- 3) pulpy cytrusowej zawierającej dioksyny w ilości większej niż 500 pikogramów w 1 kg tego materiału paszowego.

4. Zawartość substancji niepożądanych w materiałach paszowych, o których mowa w ust. 3, odnosi się do materiałów paszowych zawierających wodę w ilości stanowiącej 12%.

5. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalną zawartość wody, substancji wiążących, zanieczyszczeń roślinnych oraz zanieczyszczeń mineralnych w paszach w zależności od rodzaju paszy, mając na względzie zapewnienie ich trwałości oraz zaspokojenie potrzeb żywieniowych zwierząt.

Art. 21. 1. Dodatki paszowe oraz następujące materiały paszowe:

- 1) białko uzyskiwane z mikroorganizmów należących do grupy bakterii, drożdży, glonów i grzybów,
- 2) produkty uboczne uzyskane w procesie wytwarzania aminokwasów w drodze fermentacji,
- 3) aminokwasy i ich sole,
- 4) hydroksyanalogi aminokwasów,
- 5) niebiałkowe związki azotowe,

zwane dalej „produktami”, mogą być wprowadzone do obrotu po ich wpisaniu do odpowiednich rejestrów produktów.

2. Zabrania się sprowadzania z zagranicy produktów, które nie są wpisane do rejestrów produktów, oraz sprowadzania z zagranicy mieszanek paszowych zawierających takie produkty.

3. Rejestry produktów prowadzi minister właściwy do spraw rolnictwa.

4. Rejestry produktów prowadzi się odrębnie dla:

- 1) dodatków paszowych,
- 2) materiałów paszowych.

5. Rejestry produktów zawierają:

- 1) numer wpisu,
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy wytwarzającego produkt,
- 3) nazwę grupy produktów,
- 4) nazwę produktu oraz jego postać,

- 5) określenie składu produktu oraz:
 - a) w odniesieniu do produktów określonych chemicznie — nazwę substancji czynnej i jej wzór chemiczny,
 - b) w odniesieniu do pozostałych produktów — opis substancji czynnej,
- 6) określenie przeznaczenia produktu oraz gatunku i wieku zwierząt, dla których produkt jest przeznaczony,
- 7) określenie okresu trwałości produktu,
- 8) oznaczenie minimalnej i maksymalnej zawartości w mieszance paszowej pełnoporcjowej L — winianu potasowego kwasu metylopropionowego oraz dodatków paszowych z grup:
 - a) antybiotyków,
 - b) kokcydiostatyków i innych środków farmaceutycznych,
 - c) mikroorganizmów,
- 9) oznaczenie maksymalnej zawartości w mieszance paszowej pełnoporcjowej dodatków paszowych niewymienionych w pkt 8,
- 10) określenie okresu karencji,
- 11) określenie przeciwwskazań i specjalnych wymagań dotyczących stosowania produktu,
- 12) określenie okresu ważności wpisu.

6. Oprócz danych, o których mowa w ust. 5:

- 1) rejestr dodatków paszowych zawiera:
 - a) informacje dotyczące występowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie i ich produktów wraz z charakterystyką tych organizmów,
 - b) w grupie mikroorganizmów — opis mikroorganizmów wraz z podaniem liczby jednostek formujących kolonie na 1 g,
 - c) w grupie enzymów — nazwę substancji czynnej zgodnie z jej główną aktywnością enzymatyczną, określenie pochodzenia biologicznego i aktywności wyrażonej w jednostkach aktywności na 1 g,
- 2) rejestr materiałów paszowych powinien zawierać dodatkowo określenie rodzaju i wymagań dotyczących podłoża materiałów paszowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a)–c).

Art. 22. 1. Do rejestru dodatków paszowych nie wpisuje się substancji oraz ich mieszanin, które:

- 1) są przeznaczone, w zalecanych dawkach, do wyłączonego stosowania w leczeniu ludzi lub zwierząt,
- 2) mają działanie profilaktyczne lub lecznicze, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepis ust. 1 pkt 2 nie ma zastosowania do dodatków paszowych z grupy kokcydiostatyków i innych środków farmaceutycznych.

Art. 23. 1. Decyzję w sprawie wpisu do rejestrów produktów wydaje minister właściwy do spraw rolnictwa.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, wydawana jest na podstawie wyników badań potwierdzających, że produkt jest przydatny w żywieniu zwierząt, a w szczególności, że nie powoduje zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt i dla środowiska, przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych określonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa zgodnie z art. 25 pkt 2.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa może uznać za wystarczające w całości lub w części wyniki badań przeprowadzonych za granicą, dołączone do wniosku przez wytwórcę lub importera.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, powinna być wydana bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia złożenia wniosku.

Art. 24. 1. Wniosek o wpis produktów do rejestrów produktów składa producent lub importer.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby wnioskodawcy,
- 2) informacje, o których mowa w art. 21 ust. 5 i 6,
- 3) informacje dotyczące skuteczności działania produktów,
- 4) uzasadnienie obecności w produktach każdego ze składników, jeżeli dodatek paszowy jest mieszaniną substancji czynnych,
- 5) opis metodyki postępowania analitycznego mającego na celu określenie zawartości substancji czynnej w produkcie, a także w premiksach i mieszankach paszowych zawierających ten produkt.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć wyniki badań, o których mowa w art. 23 ust. 2 lub 3.

Art. 25. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres badań, o których mowa w art. 23 ust. 2, uwzględniając przydatność badanych produktów w żywieniu zwierząt, ochronę zdrowia ludzi i zwierząt, a także ochronę środowiska,
- 2) jednostki organizacyjne uprawnione do przeprowadzania badań, o których mowa w pkt 1, uwzględniając kwalifikacje kadr i wyposażenie w specjalistyczny sprzęt do przeprowadzania badań.

Art. 26. Wpis do rejestrów produktów ważny jest przez okres w nim określony, nie dłużej jednak niż 5 lat.

Art. 27. Rejestry produktów są dostępne dla osób mających w tym interes prawny, z wyłączeniem danych objętych tajemnicą państwową i służbową oraz ochroną własności przemysłowej wytwórcy.

Art. 28. Minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze decyzji, skreślić produkt z rejestru:

- 1) na wniosek przedsiębiorcy, który wystąpił o wpis do rejestru,
- 2) jeżeli produkt przestał spełniać wymagania warunkujące wpis do rejestru.

Art. 29. Minister właściwy do spraw rolnictwa na podstawie prowadzonych rejestrów produktów ogłasza corocznie do dnia 30 listopada, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykazy produktów dopuszczonych do obrotu.

Art. 30. 1. W obrocie mogą znajdować się wyłącznie produkty, których skład i postać są zgodne z danymi w tym zakresie, zawartymi w rejestrach produktów.

2. Produkt może być wprowadzony do obrotu po upływie okresu trwałości po przeprowadzeniu dodatkowych badań przez jednostkę organizacyjną, która przeprowadziła badania przed wpisaniem produktu do odpowiedniego rejestru produktów, albo przez inną jednostkę organizacyjną upoważnioną do przeprowadzenia badań oraz po określeniu przez tę jednostkę nowego okresu przydatności produktu do stosowania w żywieniu zwierząt.

3. Przy wytwarzaniu premiksów i mieszanek paszowych pełnoporcjowych z udziałem produktów, o których mowa w art. 21 ust. 1, należy przestrzegać wymagań określonych dla nich w rejestrach produktów.

Art. 31. 1. Nazwa materiału paszowego, dodatku paszowego, premiksu lub mieszanki paszowej powinna informować nabywcę o tym, jaki stanowią one rodzaj środka żywienia zwierząt, oraz powinna umożliwiać ich odróżnienie od podobnych środków żywienia zwierząt.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, materiały paszowe inne niż wymienione w art. 21 ust. 1, które mogą być wprowadzane do obrotu wyłącznie pod nazwą określoną w tym rozporządzeniu, z uwzględnieniem opisu tych materiałów i rodzaju procesów technologicznych stosowanych do ich wytwarzania oraz obowiązujących w tym zakresie przepisów Unii Europejskiej.

Art. 32. 1. Mieszanka paszowa uzupełniająca może być wprowadzona do obrotu, jeżeli zawartość witaminy D oraz dodatków paszowych z grup antybiotyków, stymulatorów wzrostu, kokcydiostatyków i innych środków farmaceutycznych oraz przeciwutleniaczy nie przekracza pięciokrotności ustalonej w rejestrze pro-

duktów maksymalnej zawartości tych dodatków w mieszance paszowej pełnoporcjowej.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż ustalone w ust. 1 zawartości dodatków paszowych w określonych mieszankach paszowych uzupełniających, jeżeli ich zastosowanie w połączeniu z innymi paszami nie będzie stwarzać zagrożenia dla zdrowia zwierząt oraz ujemnie wpływać na jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

Art. 33. 1. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie obrotu:

- 1) dodatkami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) materiałami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3,
- 3) premiksami zawierającymi dodatki paszowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4,

obowiązany jest zapewnić spełnianie wymagań technicznych i organizacyjnych odpowiednich ze względu na rodzaj i zakres prowadzonej działalności.

2. Do wymagań technicznych i organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 6 ust. 2 pkt 1, 3 i 7, art. 8 pkt 1 i 2, z tym że wymóg określony w art. 6 ust. 2 pkt 1 dotyczy wewnętrznego systemu kontroli jakości przechowywanych dodatków paszowych, materiałów paszowych lub premiksów.

3. Jeżeli przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, dokonuje pakowania lub przepakowywania dodatków paszowych, materiałów paszowych lub premiksów, obowiązany jest dodatkowo zapewnić spełnianie wymagań technicznych i organizacyjnych określonych w art. 6 ust. 2 pkt 2 i pkt 4—7.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania techniczne i organizacyjne w zakresie prowadzenia obrotu dodatkami paszowymi, materiałami paszowymi i premiksami, o których mowa w ust. 1, odpowiednio do zakresu prowadzonej działalności, mając na względzie zapewnienie ich właściwej jakości.

Art. 34. 1. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia obrotu:

- 1) dodatkami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1,
- 2) materiałami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3,
- 3) premiksami, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, wymaga, z zastrzeżeniem ust. 3, zezwolenia wydanego w drodze decyzji administracyjnej przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

2. Przepisy art. 14—18 stosuje się odpowiednio.

3. Przepis ust. 1 nie dotyczy przedsiębiorcy, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w art. 12 ust. 1.

Art. 35. 1. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia obrotu:

- 1) dodatkami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2,
- 2) premiksami, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2, wymaga, z zastrzeżeniem ust. 3, zgłoszenia do właściwego powiatowego lekarza weterynarii w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem działalności.

2. Przepisy art. 19 ust. 2—5 stosuje się odpowiednio.

3. Przepis ust. 1 nie dotyczy przedsiębiorcy, który dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2.

Art. 36. 1. Główny Lekarz Weterynarii prowadzi ewidencję przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt oraz obrotu nimi, a także podmiotów wytwarzających mieszanki paszowe, o których mowa w art. 12 ust. 2; ewidencja jest jawna.

2. Do ewidencji wpisuje się:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy i adres siedziby, a w przypadku podmiotu wytwarzającego mieszanki paszowe, o których mowa w art. 12 ust. 2, jego imię, nazwisko i adres albo nazwę i adres siedziby,
- 2) numer zezwolenia lub zgłoszenia,
- 3) zakres działalności objętej zezwoleniem lub zgłoszeniem.

3. Organ, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest corocznie w terminie do dnia 30 września przekazywać ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa dane, o których mowa w ust. 2, dotyczące:

- 1) przedsiębiorców, o których mowa w art. 12 ust. 1,
- 2) przedsiębiorców prowadzących obrót:
 - a) dodatkami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1,
 - b) materiałami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3,
 - c) premiksami zawierającymi dodatki paszowe z grup antybiotyków, kokcydiostatyków i innych środków farmaceutycznych, stymulatorów wzrostu oraz witaminy A lub D i miedź lub selen,
- 3) podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa na podstawie informacji, o których mowa w ust. 3, corocznie w terminie do dnia 30 listopada ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykaz:

- 1) przedsiębiorców, o których mowa w art. 12 ust. 1,
- 2) przedsiębiorców prowadzących obrót:
 - a) dodatkami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1,
 - b) materiałami paszowymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3,
 - c) premiksami zawierającymi dodatki paszowe z grup antybiotyków, kokcydiostatyków i innych środków farmaceutycznych, stymulatorów wzrostu oraz witaminy A lub D i miedź lub selen,
- 3) podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 2.

Art. 37. 1. Środki żywienia zwierząt powinny być wprowadzane do obrotu w szczelnych i odpowiednio zamkniętych opakowaniach lub pojemnikach, tak aby po otwarciu opakowania lub pojemnika zamknięcie ulegało zniszczeniu, a opakowanie nie mogło być użyte ponownie.

2. Mieszanki paszowe mogą być wprowadzane do obrotu luzem albo w niezamkniętych opakowaniach lub pojemnikach w przypadku:

- 1) dostawy mieszanek paszowych pomiędzy ich wytwórcami,
- 2) dostawy mieszanek paszowych przez ich wytwórców do przedsiębiorców zajmujących się ich pakowaniem,
- 3) dostawy mieszanek paszowych bezpośrednio od ich wytwórców do posiadaczy zwierząt gospodarskich,
- 4) mieszanek paszowych uzyskiwanych przez zmieszanie całych ziaren zbóż,
- 5) bloków lub lizawek,
- 6) sprzedaży mieszanek paszowych w ilości nieprzekraczającej 50 kg z uprzednio zamkniętych opakowań lub pojemników,
- 7) mieszanek paszowych melasowanych, zawierających nie więcej niż 3 materiały paszowe,
- 8) mieszanek paszowych granulowanych.

Art. 38. 1. Wprowadzane do obrotu środki żywienia zwierząt powinny być oznakowane.

2. Oznakowanie, o którym mowa w ust. 1, polega na umieszczeniu w sposób widoczny, czytelny i nieusuwalny na każdym opakowaniu środka żywienia zwierząt lub dołączonej do opakowania etykiecie informacji w języku polskim, określającej w szczególności:

- 1) rodzaj, nazwę, a w przypadku produktu także numer wpisu do odpowiedniego rejestru produktów,
- 2) wytwórcę i numer zezwolenia na wytwarzanie, o ile jest ono wymagane,
- 3) masę netto, a dla płynów objętość albo masę netto,

- 4) okres trwałości oraz okres karencji, o ile jest przewidziany,
- 5) przeznaczenie z uwzględnieniem gatunku i wieku zwierząt, dla których środek żywienia zwierząt jest przeznaczony,
- 6) materiały paszowe lub kategorie grupujące kilka materiałów paszowych charakteryzujących się tym samym źródłem pochodzenia,
- 7) zawartość składników pokarmowych,
- 8) datę produkcji albo numer serii,
- 9) sposób stosowania, w tym zasady bezpiecznego użycia.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 2, informacje wymienione w ust. 2 powinny być dołączone do dokumentów przewozowych i przekazane odbiorcy.

4. Oznakowanie środków żywienia zwierząt nie może wprowadzać w błąd nabywcy, w szczególności odnośnie do ich tożsamości, w tym rodzaju, właściwości, pochodzenia, składu, ilości oraz sposobu produkcji, lub sugerować, że posiadają one specjalne właściwości, jeżeli ich nie posiadają albo jeżeli inne pasze, dodatki paszowe lub premiksy posiadają również takie właściwości.

5. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady dotyczące oznakowania środków żywienia zwierząt, w tym zakres informacji, które powinny być umieszczone na ich opakowaniu lub etykiecie dołączonej do opakowania albo dołączone do dokumentów przewozowych,
- 2) kategorie grupujące materiały paszowe charakteryzujące się jednakowym źródłem pochodzenia,
- 3) limity tolerancji zawartości składników pokarmowych i dodatków paszowych, mając na względzie zapewnienie ochrony interesów nabywców i obiektywnych kryteriów kontroli.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, zakres dodatkowych informacji, które mogą być umieszczane na opakowaniu środków żywienia zwierząt lub etykiecie dołączonej do opakowania albo w dokumentach przewozowych, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej.

Art. 39. 1. W razie stwierdzenia, że środek żywienia zwierząt nie spełnia warunków określonych w ustawie, powiatowy lekarz weterynarii lub wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w zakresie właściwości, o których mowa w art. 44 ust. 1, może, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) nakazać jego uzdatnienie albo zniszczenie,
- 2) określić inne jego przeznaczenie niż zastosowanie w żywieniu zwierząt,

3) nakazać jego wycofanie z obrotu.

2. Decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 3, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 40. 1. Dodatki paszowe i premiksy mogą być stosowane w żywieniu zwierząt wyłącznie jako składniki mieszanek paszowych.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady stosowania dodatków paszowych i premiksów w zależności od ich rodzaju, mając na względzie zapewnienie właściwej jakości mieszanek paszowych oraz ochronę zdrowia ludzi i zwierząt, właściwą jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego i ochronę środowiska.

Art. 41. Mieszanka paszowa uzupełniająca może być stosowana w żywieniu zwierząt tylko w połączeniu z inną paszą.

Art. 42. 1. Mieszanka paszowa dietetyczna, o której mowa w art. 2 pkt 9, powinna zawierać materiały paszowe w ilości i proporcjach zapewniających właściwe wykorzystanie jej przez zwierzęta, u których wystąpiły zakłócenia procesów trawiennych i przemian metabolicznych.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje mieszanek paszowych dietetycznych wraz z określeniem ich przeznaczenia, właściwości pokarmowych, gatunków lub kategorii zwierząt, wymagań w zakresie oznakowania oraz zleceń dotyczących stosowania, mając na uwadze szczególne przeznaczenie tych mieszanek paszowych oraz wymagania dotyczące kontroli środków żywienia zwierząt.

Art. 43. 1. Środki żywienia zwierząt niespełniające warunków określonych w ustawie mogą być stosowane w żywieniu zwierząt wyłącznie w celach doświadczalnych, po powiadomieniu powiatowego lekarza weterynarii, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia doświadczenia.

2. Zwierzęta gospodarskie użyte do celów doświadczalnych, o których mowa w ust. 1, ani produkty od nich pozyskane nie mogą być wprowadzane do obrotu.

Art. 44. 1. Nadzór nad wytwarzaniem i stosowaniem środków żywienia zwierząt oraz nad obrotem nimi sprawują:

1) Inspekcja Weterynaryjna w zakresie:

- a) warunków weterynaryjnych, o których mowa w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
- b) mikrobiologicznej oceny oraz zawartości substancji niepożądanych, z wyłączeniem substan-

cji niepożądanych pochodzenia roślinnego lub substancji pochodzenia roślinnego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2,

2) Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie:

- a) wartości pokarmowej środków żywienia zwierząt,
- b) zawartości substancji niepożądanych pochodzenia roślinnego lub substancji pochodzenia roślinnego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2,
- c) wymagań technicznych i organizacyjnych obowiązujących w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków żywienia zwierząt,
- d) prawidłowości oznakowania środków żywienia zwierząt wprowadzonych do obrotu.

2. W razie stwierdzenia, że działalność podmiotu wytwarzającego środki żywienia zwierząt lub prowadzącego obrót tymi środkami jest niezgodna z przepisami ustawy, powiatowy lekarz weterynarii lub wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w zależności od zakresu sprawowanego nadzoru, może, w drodze decyzji:

- 1) nakazać usunięcie uchybień w określonym terminie,
- 2) wstrzymać prowadzenie działalności do czasu usunięcia uchybień.

3. Decyzjom, o których mowa w ust. 2, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

4. Graniczny lekarz weterynarii i wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przeprowadzają kontrolę graniczną wprowadzanych na polski obszar celny środków żywienia zwierząt.

5. Organy, o których mowa w ust. 4, zakażą wprowadzenia na polski obszar celny produktów oraz mieszanek paszowych z udziałem produktów niespełniających wymagań określonych w ustawie.

6. Organy Inspekcji Weterynaryjnej oraz Inspekcji Handlowej Jakości Artykułów Rolno-Spożywczych obowiązane są współdziałać w zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 1, w szczególności poprzez uzgadnianie planów pracy, w tym kontroli, oraz wzajemne przekazywanie informacji i dokumentów.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady pobierania próbek do badań,
- 2) metodykę postępowania analitycznego w zakresie określania zawartości składników pokarmowych i dodatków paszowych w materiałach paszowych, premiksach i mieszkankach paszowych,
- 3) wykaz laboratoriów upoważnionych do prowadzenia tych badań w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1.

Art. 45. 1. Przedsiębiorcy, u których zostaną pobrane w ramach nadzoru sprawowanego przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych próbki środków żywienia zwierząt, są obowiązani uiścić opłaty za przeprowadzenie badań tych próbek w upoważnionych laboratoriach, jeśli w ich wyniku zostanie stwierdzone, że pasze, dodatki paszowe lub premiksy nie spełniają wymagań określonych w ustawie.

2. Należności pieniężne z tytułu opłat, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa i stosuje się do nich przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475 i Nr 110, poz. 1189).

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając koszty pobrania próbek, koszty dojazdu osób pobierających te próbki, a także koszty przeprowadzanych analiz.

Art. 46. 1. Kto:

- 1) wytwarza, wprowadza do obrotu lub stosuje w żywieniu zwierząt pasze, dodatki paszowe lub premiksy niespełniające warunków określonych w ustawie,
- 2) wytwarza, wprowadza do obrotu lub stosuje w żywieniu zwierząt pasze, dodatki paszowe lub premiksy zawierające substancje, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 lub 2,
- 3) wytwarza, wprowadza do obrotu lub stosuje w żywieniu zwierząt gospodarskich materiały paszowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3,
- 4) wytwarza, wprowadza do obrotu lub stosuje w żywieniu zwierząt pasze, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4 i 5, lub wytwarza i wprowadza do obrotu pasze, o których mowa w art. 20 ust. 1,
- 5) prowadzi działalność gospodarczą, o której mowa w art. 5, w nieprzystosowanych do tego celu pomieszczeniach oraz nie przechowuje pasz, dodatków paszowych i premiksów w specjalnie do tego celu przeznaczonych pomieszczeniach lub zbiornikach, o których mowa w art. 9,
- 6) dopuszcza, aby procesem produkcji pasz, dodatków paszowych lub premiksów wymienionych w art. 6 ust. 1 kierowała osoba niemająca kwalifikacji, o których mowa w art. 7,
- 7) nie prowadzi spisu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 7, lub prowadzi go niezgodnie z przepisami ustawy,
- 8) nie pobiera próbek archiwalnych wytworzonych środków żywienia zwierząt lub postępuje z tymi próbkami niezgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 10 ust. 2,
- 9) prowadzi działalność, o której mowa w art. 12 i 34, bez wymaganych zezwoleń,
- 10) prowadzi działalność, o której mowa w art. 19 i 35, bez uprzedniego zgłoszenia zamiaru jej rozpoczęcia,
- 11) wytwarza mieszanki paszowe z materiałów paszowych, o których mowa w art. 20 ust. 3,
- 12) wytwarza, wprowadza do obrotu i stosuje w żywieniu zwierząt produkty bez uprzedniego wpisania ich do odpowiednich rejestrów produktów, o których mowa w art. 21 ust 1,
- 13) wprowadza do obrotu materiały paszowe, mieszanki paszowe, dodatki paszowe i premiksy niezgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 37 ust. 1 i 2,
- 14) nie znakuje wprowadzanych do obrotu pasz, dodatków paszowych lub premiksów zgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 38 ust. 1—4, lub znakuje je niezgodnie z przepisami ustawy,
- 15) wprowadza do obrotu zwierzęta użyte do celów eksperymentalnych, o których mowa w art. 43 ust. 2,

podlega karze grzywny.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, orzeka się na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 47. W ustawie z dnia 10 października 1991 r. o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i Inspekcji Farmaceutycznej (Dz. U. Nr 105, poz. 452, z 1993 r. Nr 16, poz. 68 i Nr 47, poz. 211, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 152, Nr 43, poz. 272, Nr 60, poz. 369, Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 70, poz. 778 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 50, poz. 599, Nr 96, poz. 1056 i Nr 120, poz. 1268) w art. 2 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „a także w celu poprawy cech użytkowych zwierząt, z wyjątkiem preparatów stosowanych poza organizmem żywym” zastępuje się wyrazami „z wyjątkiem preparatów stosowanych poza organizmem żywym, a także dodatków paszowych i premiksów w rozumieniu przepisów o środkach żywienia zwierząt”.

Art. 48. W ustawie z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 752 i z 2001 r. Nr 29, poz. 320) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

- a) w pkt 6 wyrazy „ , pasze i surowce paszowe” zastępuje się wyrazami „oraz środki żywienia zwierząt”,
- b) w pkt 16 wyrazy „pasze, surowce paszowe” zastępuje się wyrazami „środki żywienia zwierząt”;

- 2) w art. 5 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „ , pasz oraz dodatków do pasz” zastępuje się wyrazami „oraz środków żywienia zwierząt”;
- 3) w art. 11 w ust. 3 w zdaniu wstępnym wyrazy „ , pasze i surowce paszowe” zastępuje się wyrazami „oraz środki żywienia zwierząt”;
- 4) w art. 19 w ust. 1 w pkt 4 wyraz „paszy” zastępuje się wyrazami „środków żywienia zwierząt”;
- 5) w art. 22:
 - a) w pkt 4 wyrazy „paszy, surowców paszowych” zastępuje się wyrazami „środków żywienia zwierząt”,
 - b) w pkt 8 wyraz „paszami” zastępuje się wyrazami „środkami żywienia zwierząt”,
 - c) w pkt 9 wyrazy „ , pasz i surowców paszowych” zastępuje się wyrazami „oraz środków żywienia zwierząt”,
 - d) w pkt 13 wyrazy „paszami i surowcami paszowymi” zastępuje się wyrazami „środkami żywienia zwierząt”;
- 6) w art. 23 w ust. 1 w pkt 6 wyrazy „surowców paszowych i pasz” zastępuje się wyrazami „środków żywienia zwierząt”;
- 7) w art. 25 w ust. 4 w pkt 3 w lit. a) w tiret pierwszym wyrazy „paszami i surowcami paszowymi” zastępuje się wyrazami „środkami żywienia zwierząt”;
- 8) w art. 41 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d) wyrazy „pasz i surowców paszowych” zastępuje się wyrazami „środków żywienia zwierząt”;
- 9) w art. 48 w ust. 1 wyrazy „ , pasz i surowców paszowych” zastępuje się wyrazami „oraz środków żywienia zwierząt”;
- 10) w art. 49 w ust. 1 w pkt 1 w lit. b) wyrazy „pasz i surowców paszowych” zastępuje się wyrazami „środków żywienia zwierząt”.

Art. 49. W ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84 i Nr 100, poz. 1085) w art. 1 w ust. 3 w pkt 3 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) środkami żywienia zwierząt w rozumieniu przepisów o środkach żywienia zwierząt,”.

Art. 50. 1. Przedsiębiorcy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą działalność dotyczącą wytwarzania środków żywienia zwierząt lub obrotu nimi, która wymaga zgłoszenia powiatowemu lekarzowi weterynarii, obowiązani są do dokonania tego zgłoszenia w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przedsiębiorcy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą działalność dotyczącą wytwarzania środków żywienia zwierząt lub obrotu nimi, która wymaga zezwolenia powiatowego lekarza weterynarii, obowiązani są do przedłożenia odpowiedniego wniosku w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów, które w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy mogą być wytwarzane i wprowadzane do obrotu bez uprzedniego ich wpisania do odpowiednich rejestrów produktów, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej.

Art. 51. Traci moc ustawa z dnia 13 lipca 1939 r. o nadzorze nad niektórymi środkami żywienia zwierząt (Dz. U. Nr 63, poz. 419, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1997 r. Nr 60, poz. 369, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i z 2000 r. Nr 120, poz. 1268).

Art. 52. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*